

مرور پرزندگی و آثار مختاری و پوینده و نیز دو مقاله از ایشان، در مجموعه جا گرفته‌اند. نام‌های آشنایی چون جواد سجایی، فریبرز رئیس‌دانا، کاظم کردوانی، ناصر زرافشان، سیمین بهبهانی، منوچهر آتشی، نصرت رحمانی، پوران فرخزاده، علی‌اشرف درویشیان، محمد قاسم‌زاده و... آثار و اشعاری به همین مناسبت به مجموعه سپرده‌اند که هر یک ارزش خاص خود را دارند. اما غافلگیری بزرگ را یک قلم ناآشنا (دست کم برای نگارنده‌ی این ستون) رقم زده است. رضا عاصی در نوشته‌ی خود با عنوان «مرثیه‌ای برای جعفر»، که به‌ظاهر گزارشی است از ناپدید شدن و مرگ و خاکسپاری شادروان محمد جعفر پوینده، مرزهای این نوع نوشتار را پشت سر می‌گذارد و اثری به‌شدت تکان‌دهنده و تأثیرگذار پدید می‌آورد که گمان نمی‌رود گذشت زمان و قیرو نشستن غم و اندوه و هیجان حاصل از این واقعه‌ی دردناک چیزی از ارزش ادبی آن بکاهد. این مقاله آدمی را یاد نوشته‌ی جلال آل احمد درباره‌ی مرگ نیما می‌اندازد که هنوز پس از چند دهه که از خاموشی نیما و چاپ آن نوشته می‌گذرد، تر و تازه و جذاب و خواندنی است.

خون مختاری و پوینده برخلاف انتظار آمران و عاملان این جنایت، به‌قول ناصر زرافشان دامنگیر بود و واکنش یکپارچه‌ی مردم و به‌خصوص روزنامه‌های مردمی در اندک زمانی جنایتکاران را رسوا کرد و نقطه‌ی عطفی را در راه مبارزه برای استقرار حکومت قانون رقم زد. نسل‌های آینده اگر بخواهند به‌تصویری از واکنش ادبی ما در برابر این واقعه دست یابند، بی‌نیاز از رجوع به این کتاب نخواهند بود.

یادنامه‌ی محمد مختاری و محمد جعفر پوینده کانون نویسندگان ایران

■ صدای آواز

کانون نویسندگان ایران

انتشارات فصل سبز

۱۳۷۸، ۱۶۰۰ تومان

و مختاری را گرد آورده و خود نیز فصلی هشتاد صفحه‌ای با عنوان «گاه‌شمار کانون نویسندگان - از سال‌های پرآباد گذشته تا هیاهوی آن خزان خاموش» به آن افزوده است. دو بخش عمده‌ی این مجموعه «مقالاتی در سوگ شهیدان قلم» و «شعرهایی برای شهیدان قلم» هستند که پس از بخش

صدای آواز، یادنامه‌ی شهیدان آزادی و قلم محمد مختاری و محمد پوینده است که در نخستین سالگرد خاموشی حسرتبار آن‌ها منتشر شده است. عباس قزوینچاهی، آثار بیش از ۶۰ تن از نویسندگان و شاعران و نیز بازماندگان و دوستان زنده‌یادان پوینده

